

**Infrastrukturdepartementets remiss (I2021/01065) av Eis rapport
Oberoende aggregatorer: Förslag till nya regler för att genomföra
elmarknadsdirektivet (Ei R2021:03)**

Svenska kraftnät har tagit del av Energimarknadsinspektionens rapport och lämnar härmed sitt svar inklusive bilaga på rapporten.

Sammanfattning

Rapporten behandlar inte hur och på vilket sätt aggregatorn kan agera på de olika marknaderna och vilken marknad som avses när respektive föreslagen modell tillämpas. Svenska kraftnät anser att rapporten inte är tillräckligt tydlig och detaljerad i beskrivning hur elmarknaden fungerar och hur en aggregator är tänkt att agera på den. Svenska kraftnät har därför kortfattat i remissvar beskrivit hur handel med elenergi genomförs idag, på vilket sätt en aggregator kan handla med elenergi med gällande regelverk samt vissa generella aspekter som bör beaktas.

Introduktionen av rollen BSP, vilken är under utredning, kommer troligen innebära en stor förändring av nuvarande modell för handel på balansmarknaden. Genom att villkoren för BSP inte är fastställda kan inte en fullständig analys om konsekvenserna för aggregatorrollen göras vilket resulterar i att det är svårt för aktörerna att förutse sina kommande uppgifter på elmarknaden. Svenska kraftnät anser därför att villkor för aggregatorer ska senareläggas till villkoren för BSP har fastställts.

Introduktionen av aggregatorrollen kommer innebära en omfattande förändring av informationsmodellen på elmarknaden. Detta behöver tas i beaktande och blir sannolikt föremål för reglering i föreskrift.

Svenska kraftnät anser att det i rapporten saknas:

- > Marknadsmekanismen om "delad leverans" tillsammans med fastkraftavtal är den mekanism när en kund tecknar avtal med flera elleverantörer idag. Denna mekanism borde ha tagits i beaktande vid utvärderingen av hur ett företag som är aggregator kan agera på marknaderna.

- > En konsekvensbeskrivning av att ha flera modeller parallellt på respektive marknad.

Svenska kraftnät föreslår att ovanstående tas i beaktande i vidare utredning om hur ett företag som agerar som aggregator ska kunna agera på elmarknaden.

Energimarknadsinspektionen föreslår en ny mätningsstruktur genom införande av begreppet ”balanspunkt”. Svenska kraftnät anser ett sådant begrepp är onödigt och pekar på att dagens mätpunktsstruktur med viss modifiering kan användas förutsatt att mätning inom anläggningar dvs inom icke koncessionspliktiga nät (IKN) öppnas upp.

Svenska kraftnät anser det i rapporten föreslagna modellerna går att implementera inom nuvarande elmarknadsdesign men med vissa modifieringar av författningar utan att komplicera dessa enligt Energimarknadsinspektionens förslag och föreslår i bilaga alternativt författningstext.

Överordnad reglering

Det finns tre överordnade regleringar som berör implementeringen av aggregatorer i svensk lagstiftning;

- 1 Artikel 17.1 i elmarknadsdirektivet; oberoende aggregatorer ska ha tillträde till alla marknader på ett icke-diskriminerande sätt, inkluderat balansmarknaden.
- 2 Artikel 17.3 i elmarknadsdirektivet; En skyldighet för marknadsaktörer som deltar i aggregering att vara ekonomiskt ansvariga för de obalanser de orsakar i elsystemet; i det avseendet ska de vara balansansvariga parter eller delegera sitt balansansvar i enlighet med artikel 5 i förordning (EU) 2019/943.
- 3 Kommissionens förordning (EU) 2017/2195 av den 23 november 2017 om fastställande av riktlinjer för balanshållning av el (balansförordningen); en leverantör av balanstjänster (BSP) är en marknadsaktör med enheter eller grupper som tillhandahåller reserver och som kan erbjuda balanstjänster till systemansvariga för överföringssystem.

Den i rapporten föreslagna modellen för aggregatorer ser ut att ha tagit sikte på att lösa punkterna 1 och 2 men inte 3. Svenska kraftnät kan konstatera att aggregatorer som kommer leverera balanstjänster kommer i sin roll bland annat vara en underleverantör till en BSP om inte företaget som är aggregator själv kommer agera som BSP. Av den anledningen anser vi att elmarknadsdesignen måste samordnas för samtliga direktiv och förordningar.

Aggregatorrollen

Aggregatorrollen introduceras som en egen roll i energieffektiviseringsdirektivet¹ under definitionen; ”en tjänsteleverantör på efterfrågesidan som lägger samman kortvariga användarlaster för att sälja eller utauktionera dem på organiserade energimarknader”. Energimarknadsinspektionen har i sin rapport inte följt den definitionen utan öppnat upp rollen på ett sätt som innebär att en aggregator har en roll som omfattar andra roller på elmarknaden. Svenska kraftnät anser att definitionen måste begränsas till vad som är unikt med intentionerna för aggregatorrollen enligt direktivet, det vill säga att tjänsterna ska vara kortvariga. I annat fall kommer det inte kunna skapas en entydig marknadsmodell där aggregators specifika ansvar preciseras eller vilken information som behövs för att fullfölja rollens åtagande inom elmarknaden.

Det bör klargöras att aggregatorn förutom att disponera över ”kortvariga användarlaster” även kan disponera över ”kortvariga produktionsresurser” som tillsammans skulle kunna benämnas ”flexibilitetsresurser”. Vidare begränsas inte aggregators tjänster till att enbart tillhandahålla dem på organiserade marknader. Aggregatorn måste förutom att leverera sina tjänster till organiserade marknader också ges möjlighet att erbjuda flexibilitetstjänster till systemansvariga för såväl överföringssystem (TSO) som distributionssystem (DSO).

Svenska kraftnät föreslår därför att aggregatorrollen definieras i ellagen med denna innebörd.

Aggregering

I elmarknadsdirektivet definieras aggregeringen som ”fysisk eller juridisk person som kombinerar last eller producerad el från flera kunder för försäljning, inköp eller auktionering på alla slags organiserade elmarknader”. Det vill säga aggregering är inte specifikt för en aggregators aggregering av flexibilitetsresurser utan förekommer även i andra sammanhang. Av den anledningen bör definitionen införas under definitioner i ellagen och inte bara under avsnitten om aggregatorer.

Det bör observeras att en elleverantör som levererar el för förbrukning eller tar emot el från produktion agerar som en ”aggregator” för samtliga leveranspunkter² som ingår i elleverantörens åtagande eftersom leveranser av elenergi sker samlat för många leveranspunkter. I det här fallet agerar elleverantören som en aggregator även om det inte är en gängse benämning på elleverantörens åtagande men som

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/27/EU

² Leveranspunkt är ett samlingsbegrepp för ellagens inmatningspunkt och uttagspunkt enligt definierat i förslag till ny elmarknadslag (DS2017:44)

ryms inom begreppet aggregera. I mättningsförordningen³ används dock inte begreppet aggregera utan har bytts mot ordet ”samla” med samma innebörd.

Aggregators roll inom elhandeln

Ett företag kan agera inom flera roller på elmarknaden. När det gäller till exempel handel med elenergi finns det idag tydliga ansvar preciserade i lagstiftningen. Om företaget har en aggregatorroll kan företaget även ha rollen som elleverantör och som sådan agera inom handeln med el. Att införa regler som innebär att den nuvarande elmarknadsstrukturen för elhandel inte kan bibehållas innebär ett större ingrepp i nuvarande elmarknadsdesign än nödvändigt. Ett företag som således agerar som aggregator kan även ha rollen som elleverantör och/eller balansansvarig och därmed handla med elenergi utan att företagets rättigheter som aggregator begränsas.

I Sverige behövs enbart ett Ediel-avtal med Svenska kraftnät, vari det säkerställs att elleverantören kan kommunicera med andra aktörer på elmarknaden och ett avtal om balansansvar, antingen i det egna företaget eller med annan part som tar balansansvar, för att etablera elhandel. Det krävs ingen certifiering av elleverantören. Därmed kan ett företag som agerar som aggregator även agera som elleverantör och därmed uppfylls intentionerna i elmarknadsförordningen om att företaget kan agera inom alla marknader.

Aggregator på balans- och flexibilitetsmarknader

En aggregator kommer kunna agera på balans- respektive flexibilitetsmarknader, det vill säga marknader som hanteras av TSO eller DSO. Med utgångspunkt i rapportens innehåll och författningsförslag vill Svenska kraftnät lyfta fram några aspekter av dessa och som har bäring på ovannämnda marknader.

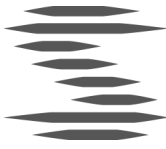
Aggregator på balansmarknaden

I rapporten nämns att Svenska kraftnät för närvarande utarbetar villkor för rollen BSP i enlighet med artikel 18 balansförordningen. Villkoren omfattar bland annat krav för att leverera flexibilitetstjänster till balansmarknaden samt regler för aggregering och avräkning. Svenska kraftnäts uppfattning är att en aggregator som vill leverera flexibilitetstjänster till balansmarknaden måste göra det antingen som BSP eller underleverantör till en BSP.

Svenska kraftnät uppfattar inte att det finns något i elmarknadsförordningen som är direkt motstridigt med regleringen i balansförordningen och som skulle medföra

---

³ Förordning (1999:716) om mätning, beräkning och rapportering av överförd

att kravet på att vara en BSP för att leverera flexibilitetstjänster till balansmarknaden inte skulle kunna gälla för en aggregator. Svenska kraftnät anser att i möjligaste mån bör tolkning och tillämpning av regelverken ske på ett sådant sätt att motstridigheter mellan regelverken inte uppkommer. Att ställa samma villkor för en aggregator som levererar flexibilitetstjänster till balansmarknaden som för en BSP bör vara i linje med EU-rättslig likabehandlingsprincip. Om regler och villkor i författningar som gäller aggregatorer även omfattar andra regler och villkor än för balansmarknaden uppstår motstridigheter mellan regelverken.

Energimarknadsinspektionens förslag till lag om ändring i ellagen 9 kap, 3 § tolkar Svenska kraftnät som att en aggregator som agerar på balansmarknaden själv ska vara balansansvarig eller ha någon som är balansansvarig. Ett krav som villkoren för BSP nödvändigtvis inte kommer att ställa vilket just är ett exempel på sådan motstridighet.

Rapporten nämner förvisso de kommande villkoren för BSP men har inte tagit hänsyn till dessa villkor i författningsförslagen. Svenska kraftnät föreslår att generella lagtexter avseende balansansvar för aggregators leveranser av flexibilitetstjänster till balansmarknaden inte införs. Regler och rättigheter för en aggregators leveranser av flexibilitetstjänster till balansmarknaden enligt elmarknadsförordningen och balansförordningen regleras inom villkoren för BSP och som ska godkännas av Energimarknadsinspektionen innan de börjar gälla. Intill att villkor för BSP är fastställda är det olämpligt att föreskriva att balansansvar ska krävas för en aggregators medverkan i balansmarknaden.

Aggregator på flexibilitetsmarknader

Övergripande så delas flexibilitetstjänster in i två huvudsakliga produkter; aktiv elenergi och aktiv eleffekt

- aktiv elenergi avser leveranser till balansmarknaden där Svenska kraftnät avropar aktiv effekt under en viss tid och avräknas som energi för balansmarknaden.
- aktiv eleffekt kan aktiveras för systemansvarigs behov vid omdirigering⁴ på alla spänningsnivåer,

I detta avsnitt behandlas flexibilitetstjänster i form av aktiv eleffekt:

Aktivering av effekt

En aggregator som disponerar flexibilitetsresurser i en kunds anläggning har möjlighet att erbjuda nätföretag resurser för att avlasta kapacitetsbegränsningar i elnäten, så kallad omdirigering.

---

⁴ en åtgärd, inbegripet begränsning av tilldelad kapacitet som aktiveras av en eller flera systemansvariga genom att ändra produktionsmönstret eller belastningsmönstret, eller båda, för att ändra fysiska flöden i elsystemet och minska en fysisk överbelastning eller på annat sätt säkerställa systemsäkerhet,

I detta fall handlar det om att nätägaren avropar en viss effekt, till exempel ökad produktion eller minskad förbrukning, via aggregatorn som styr tillgängliga flexibilitetsresurser i en eller flera anläggningar enligt avtal med kunderna som äger anläggningarna. Nätägarens avrop leder till att anläggningens uppmätta energiutbyte förändras. Den leveransskyldiga elleverantören tar betalt för uttagen energi eller betalar för inmatad energi baserat på mätvärden. Kunden får betala eller får betalt enligt kundens och elleverantörens avtalade pris på elenergin. Därmed är energiavräkningen klar. Vi får dock förmoda att aktiveringen av flexibilitetsresursen var dyrare än det pris som elleverantören har med kunden. Det är nätägaren som förorsakat merkostnaden genom att aktivera flexibilitetsresursen vilket gör att nätägaren måste betala aggregatorn och i slutändan till kunden för merkostnaden. Metoden innebär att nätägaren inte handlar med energi, vilket denne inte får enligt ellagen. Det är så omdirigering ersätts för stamnätet, det vill säga stamnätet är inte motpart i handeln med aktiverad energi utan ersätter enbart för merkostnaden för aktiveringen. Det är balanstjänsten hos Svenska kraftnät som är balansansvarigas motpart för energileveransen det vill säga avräknar energin. Svenska kraftnät tillämpar strikt ellagens bestämmelser om att nätföretagsrollen inte får handla med energi annat än för inköp av nätförluster.

Energimarknadsinspektionens rapport koncentrerar sig på energiavräkning och beskriver inte hur eller på vilket sätt en aggregator kan agera på flexibilitetsmarknader när det gäller aktivering och avräkning av effekt till nätföretag. Med det följer att det är svårt att avgöra hur en aggregators effektaktivering av flexibilitetsresurser till nätföretag inom distributionsnät ska avräknas och med vilka författningsändringar som säkerställer att aggregatorn gör rätt för sig för uppkomna merkostnader för obalanser som nätägaren orsakar berörd elleverantör och balansansvarig. Detta bör klargöras.

En aggregators utnyttjande av flexibilitetsresurser i en anläggning

Utgående ifrån aggregatorns specifika roll med att aktivera flexibilitetsresurser i anläggningar så inses att sådana åtgärder inte kan genomföras utan att det påverkar andra parter som har ansvar för att till exempel leverera eller ta emot el i en leveranspunkt. Det vill säga, en elleverantör och balansansvarig kommer att påverkas av aggregatorns aktiveringar. I elmarknadsdirektivet leder det till slutsatsen att aggregatorn ska göras ansvarig för de konsekvenser (till exempel obalans) som aktiveringar förorsakar andra aktörer.

I och med att aggregatorn ska vara oberoende, så innebär detta att en kund ska kunna ingå avtal med en aggregator om att förmedla flexibilitetstjänster utan att teckna avtal med befintlig elleverantör och balansansvarig. För att en sådan lösning

ska vara möjlig måste lagstiftning och avräkningsinfrastruktur möjliggöra att de påverkade aktörerna avräknas korrekt utan att kräva kompensation och avtal dem emellan.

De avtal som idag förekommer mellan en elleverantör och en kund är i huvudsak så kallade "take and pay"-avtal, i brist på ett svenskt begrepp. Detta innebär att avtalet baseras på uppmätt energi i en leveranspunkt och kunden förpliktigar sig att betala för den uppmätta förbrukningen till elleverantören eller får betalt för den uppmätta produktionen till den elleverantör som tar emot elen. Den elleverantör som avräknar överförd el enligt ett mätvärde kallas i ellagen för leveransskyldig elleverantör.

Genom utvecklingen av elmarknaden i och med införandet av rollerna aggregator och BSP kommer en kund kunna ha relationer med flera aktörer under andra former än idag för sin anläggning. Detta medför ett behov av att justera den leveransskyldige elleverantörens elleverans för att avräkningen av kunden ska bli korrekt.

Motsvarande behov av att justera elleverantörens energileveranser i en och samma anläggning föreligger även när en aggregator aktiverar flexibilitetsresurser för balansmarknaden (BSP), men då är det villkor som utarbetas för BSP som gäller och som utformas så att aggregatorn ska vara oberoende från elleverantören. En aktivering av en flexibilitetsresurs inom en anläggning innebär att mätvärdet ökar eller minskar i leveranspunkten och som den leveransskyldige elleverantörens fakturering av kunden påverkas genom att bli högre respektive lägre än det annars skulle varit.

Exempel: En producent har ett "take and pay"-avtal med sin elleverantör samt ett avtal om leverans av ytterligare produktion med en BSP/aggregator. Vid aktiverad uppreglering kommer mätvärdet i leveranspunkten vara högre än det annars hade varit. I och med "take and pay"-avtalet så innebär detta att elleverantören får betala för hela den inmatade produktionen, det vill säga det elleverantören hade planerat att köpa av producenten plus aggregatorns aktivering. Då elleverantören sannolikt inte tagit höjd för denna aktivering i sin föregående handel så riskerar elleverantören inte få full kostnadstäckning för de kostnader denne ska ersätta kunden för.

I rapportens förslag om modell 1 så föreslås att en ny mätpunkt kallad balanspunkt etableras inom anläggningen för den flexibilitetsresurs som aggregatorn avser att aktivera. Genom etablering av en mätpunkt leder det automatiskt till att en elleverantör och balansansvarig måste registreras i denna mätpunkt. Detta medför att mätpunktens elleverantör ansvarar för överföringen i mätpunkten där aggregatorns aktivering av flexibilitetsresursen sker. Det innebär att kundens befintliga elleverantör som tidigare hade ansvar för överföringen av el till hela anläggningen i abonnemangspunkten inte längre ansvarar för detta utan enbart för

överföringen enligt mätvärdet i abonnemangspunkten som har reducerats med den överföring som aggregatorns elleverantör ansvarar för. Det är nätkoncessionshavaren som enligt förslaget ska göra denna avräkning.

Då Svenska kraftnät anser att modell 1 inte bör tillämpas på balansmarknaden (se resonemang i avsnitt Rapportens förslag på modeller för aggregatorer) finns det behov av att justera en elleverantörs ansvar för överförd el i samband med en aggregators aktivering av flexibilitetsresurser.

Svenska kraftnät anser att behovet av justering av den leveransskyldige elleverantören elleverans är mer omfattande än vad rapporten redovisar och behöver utredas vidare. Nedanstående avsnitt tydliggör vad som bör tas i beaktande vid en utredning.

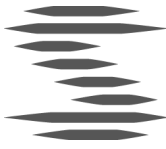
Behov av informationsmodell

Genom att introducera aggregatorn som en roll med avtal med kunder som har flexibilitetsresurser så växer behovet av en informationsstruktur för att säkerställa att aggregatorn kan agera oberoende av andra aktörers ansvar och att avtal ej ska behövas mellan parterna. För att göra det möjligt krävs att ansvarsfördelningen och tillgång till information, till exempel mätvärden, regleras. Eftersom förutsättningen för aggregatorns medverkan och att dennes aktiveringar inte får medföra merkostnader för andra aktörer måste en informations- och avräkningsstruktur säkerställa så att informationen om möjligt inte behöver utbytas mellan alla inblandade parter. Det skulle motverka syftet att aggregatorn ska kunna agera oberoende. För att göra det möjligt att åstadkomma en informationsmodell som garanterar aktörernas oberoende krävs sannolikt att avräkningen av varje aktörs positioner avräknas centralt.

En viktig komponent för att hålla samman informationsstrukturen på anläggningsnivå kan Elmarknadshubben bli om den är på plats. I Elmarknadshubben kommer alla leveranspunkter ingående i balansavräkningen finnas. Elmarknadshubben kommer inte göra någon skillnad på om leveranspunkten ligger på det koncessionspliktiga nätet eller inom IKN. Samma process för leverantörsbyten och registrering av balansansvariga kommer etableras för alla typer av nät. IKN kommer dock få en förenklad avräkningsmetod så att IKN-innehavaren inte ska behöva beräkna residualen inom IKN. Elmarknadshubben kan komma att ersätta den funktion som Energimarknadsinspektionen i rapporten lägger på koncessionshavaren för avräkning av mätvärden inom IKN.

Hur och om avräkning av marknadsaktörers positioner ska avräknas centralt med hänsyn tagen till införandet av aggregatorrollen återstår att utreda, bland annat uppstår frågan om en nordisk gemensam lösning kan utvecklas. En sådan utredning bör göras av Energimarknadsinspektionen tillsammans med branschens

företrädare, däribland Svenska kraftnät. Svenska kraftnät förutser att utredningens resultat leder till nya författningsändringar eftersom alla marknadsaktörer påverkas.

Nuvarande modell för flera leverantörer till samma kund

Det finns i dag ett förfarande för att hantera flera elleverantörer till samma kund som inte har tagits i beaktande i rapporten.

I en inmatningspunkt eller en uttagspunkt kan kunden enbart ha en leveransskyldig elleverantör och en balansansvarig för den överföring som sker i respektive mätpunkt. Däremot kan kunden ha obegränsat antal fastkraftavtal⁵ med olika elleverantörer om kunden skulle se fördelar i det. Enligt avtal mellan kunden och den leveransskyldiga elleverantören sker en avräkning av mätvärden och fastkraft för att fastställa den så kallade ”delade leveransen” från den leveransskyldiga elleverantören genom att subtrahera fastkraften från den uppmätta energin i leveranspunkten⁶. ”Delad leverans” är reglerad i ellagen 8 kap. 7 § för uttagspunkter. En elleverantör med fastkraftavtal avräknar fastkraftavtalets energier enligt villkoren i fastkraftavtalet. Därmed kommer avräkningen för var och en av elleverantörernas elleveranser avräknas korrekt. Av EU:s regelverk framgår att kunder ska ha rätt att ha flera elleverantörer samtidigt och det villkoret uppfylls i den svenska elmarknadsmodellen enligt ovan.

Formuleringen i ellagen 8 kap. 7 § är dock inte bindande utan förutsätter att kunden och den leveransskyldiga elleverantören avtalar om att delad leverans ska tillämpas. Vad Svenska kraftnät erfar har den finska lagstiftningen gått längre i denna fråga. Den leveransskyldiga elleverantören kallas i Finland för ”öppen leverantör” och denna är skyldig att avräkna fastkraft som annan elleverantör meddelat⁷.

Mot bakgrund av att en kund i svensk lagstiftning inte har rätt att tillgodogöra sig fastkraftavtal bör det även utredas huruvida det i Sverige bör införas en skyldighet för den leveransskyldiga elleverantören att avräkna fastkraft i likhet med i Finland. Genom att möjliggöra för kunden att avräkna fastkraft öppnar det upp för kunden att teckna avtal med flera elleverantörer och att få denna energi tillgodogjord för både inmatnings- och uttagspunkter.

Handel med elenergi

Handel med elenergi på marknadsplatser sker som fastkraft vilket gör att det av rapporten är svårt att förstå hur ett företag som också är aggregator kan delta i

⁵ Enl. definition i förslag till elmarknadslag (DS 2017:44)

⁶ Leveranspunkt är ett samlingsbegrepp för ellagens inmatningspunkt och uttagspunkt dvs. de punkter som energiflöden in till nätet eller ut från nätet mäts och är de punkter i nätet som det leveransskyldiga elhandelsföretaget och balansansvarig registreras. Begreppet finns definierat i förslag till ny elmarknadslag (DS2017/44)

⁷ Statsrådets förordning om utredning och mätning av elleveranser 66/2009, 3 kap. 3 §

energimarknaderna eftersom handel inte utgörs av mätvärden som är rapportens utgångspunkt. Den svenska elmarknadsmodellen har sedan avregleringen 1996 bestått av dels fysiskt levereras / uppmätt energi i leveranspunkter och dels handel enligt fastkraftavtal⁸ på de olika handelsplattformarna för dagen före och intradagsmarknaderna samt balansmarknaden.

Fastkraft är ett begrepp för en i förväg per tidsperiod fast energivolym som ej ändras under leveransperioden. Fastkraftavtal kan även tecknas med kunder, till exempel när kunden tecknar ett handelsavtal med en elbörs. Det vanliga har hittills varit att större industriföretag handlar på elbörsen men det förekommer även att kunder med flexibilitetsresurser är aktiva och handlar på balansmarknaden.

Energimarknadsinspektionens rapport behandlar inte på vilket sätt handel sker på elmarknaden vilket innebär att det inte är tydligt hur de föreslagna modellerna ska avräknas och hur befintligt förfarande med ”delad leverans” ska samexistera med dessa modeller. Svenska kraftnät anser att det bör utredas huruvida förfarandet med ”delad leverans” kan användas i implementeringen av rollen oberoende aggregator i svensk lagstiftning och elmarknad då detta är en modell som redan existerar på elmarknaden idag och möjliggör flera elleverantörer till en kund.

Energimätning

Energimarknadsinspektionen föreslår att en ny typ av mätpunkt (underpunkt) införs kallad balanspunkt. Svenska kraftnät motsätter sig en sådan lösning eftersom dagens mätpunktskategorier mycket väl fyller de behov som finns.

Skälet till varför Energimarknadsinspektionen föreslår den nya mätpunktskategorin är att nuvarande definitioner för mätpunkter förutsätter att de finns på det koncessionspliktiga nätet, det vill säga samtidigt är nätkoncessionshavarens abonnemangspunkt. Den nya föreslagna mätpunktskategorin balanspunkt avser mätpunkter inom icke koncessionspliktiga nät (IKN) eller mätvärden som beräknats med hjälp av mätvärden från dessa.

Från Svenska kraftnäts perspektiv kan en leveranspunkt finnas i vilket typ av nät som helst, vilket också stöds av EUs regelverk. Avgörande är att någon är skyldig att dels mäta och rapportera mätvärden för den utpekade punkten inom IKN, dels ansvara för att registrera vem som är elleverantör och balansansvarig i leveranspunkten.

Svenska kraftnät anser att definitionen på inmatningspunkt och uttagspunkt ska frikopplas från nätkoncessionen. Däremot ska alltid abonnemangspunkten vara vid ägo gränsen mellan det koncessionspliktiga nätet och anslutande anläggningar.

---

⁸ Fastkraft finns definierad som fastkraftsavtal i förslag till elmarknadslag (Ds2017:44) och utgör den tydligaste definitionen.

Abonnemangspunkter finns inte bara för leveranspunkter på det koncessionspliktiga nätet utan också i gränspunkter mellan olika nät. Det naturliga vore att en leveranspunkt ”flyttas in” i IKN för att möjliggöra avräkning av olika delar av IKN:s olika resurser där en elleverantör respektive balansansvarig ska ansvara för den överförda energin. Om leveranspunkter finns inom IKN bör den mätpunkt där nätkoncessionshavaren har abonnemanget betraktas som en gränspunkt.

I projektet med Elmarknadshubben har Svenska kraftnät föreslagit ovanstående lösning för departementet och Energimarknadsinspektionen. Bland annat i samband med Nätkoncessionsutredningen⁹ och utredningen om att införa elmarknadsdirektivet om ren energi¹⁰. I refererade rapporter anges att mätning inom IKN bör frikopplas från koncessionskravet och utredas vidare vilket Svenska kraftnät i remissvar (Svk 2019/1950 resp. 2020/654) förordar och bör göras innan regler om mätning och avräkning ändras.

Svenska kraftnät anser att Elmarknadshubben kan lösa de avräkningstekniska problem som mätning inom IKN medför om den etableras. Det vore olyckligt att etablera en ny struktur för mätning enligt rapporten som allvarligt förändrar informationsstrukturen på elmarknaden.

Svenska kraftnät motsätter sig även Energimarknadsinspektionens förslag till mätning av byggnad enligt rapporten Ei R2020:02 med hänvisning till att utredning av mätning inom IKN föreslogs utredas. Att nätkoncessionshavare ska avräkna och fördela produktion inom byggnader avviker från den elmarknadsmodell som etablerades 1996 och där nätägare inte ska ta del av kunders individuella elleveransavtal utan enbart förhålla sig till mätvärden i mätpunkterna. Det är elleverantörer som har avtal med kunderna om energileveranser och som kan realisera fördelning mellan olika kunder. Nätkoncessionshavarna ska inte vara inblandade i elhandelsprocessen och förutom det skulle införande av den av Energimarknadsinspektionen föreslagna modellen med byggnadsmätning komplicera avräkning av flexibilitetsresurser.

Svenska kraftnät anser det väsentligt att den föreslagna utredningen om mätning inom IKN snarast startas så ett helhetsgrepp kan tas innan regelverket om mätning förändras eftersom de lösningar som föreslagits av Energimarknadsinspektionen i berörda rapporter inte är tillfyllest, speciellt om flexibilitetsresurser som aggregatorer ska disponera inom IKN kommer att innebära en ökad komplexitet.

⁹ Moderna tillståndprocesser för elnät SOU 2019:30

¹⁰ Ei rapport med förslag för genomförande av EU-lagstiftning på elmarknadsområdet samt för genomförande av vissa delar av det omarbetade förnybarhetsdirektivet Ei R2020:02

Rapportens förslag på modeller för aggregatorer

I rapporten föreslås förändringar i regelverket som möjliggör flera balansansvariga inom samma anläggning (modell 1) genom etablering av en mätpunkt kallad balanspunkt inom anläggningen. Rapportens ”kopplade till samma uttags- eller inmatningspunkt” avser en anläggning det vill säga nätkoncessionshavarens abonnemangspunkt, men så är inte fallet eftersom fler balansansvariga inte kan ansvara för samma mätvärde. Som förklarats tidigare bygger den svenska elmarknadsmodellen på att endast en balansansvarig kan ansvara för en mätpunkt/ett mätvärde. I det avseendet kommer modell 1 att fungera på elmarknaden då underpunkten (balanspunkten) kommer behandlas som vilken leveranspunkt som helst.

Svenska kraftnät anser att en aktör som är aggregator och som agerar enligt modell 1 också kan kvalificera sig som BSP och behålla befintlig struktur. Svenska kraftnät anser dock inte att ansvarsfördelningen enligt modell 1 är lämplig att införa som krav på balansmarknaden, eftersom det inte ligger i BSP:ns roll att ansvara för elleveransen i en leveranspunkt och att krav på att ombesörja elleveransen i leveranspunkten inte är nödvändig för att kunna leverera flexibilitetstjänster på balansmarknaden.

I rapporten föreslås även en modell där aggregatorn tar ekonomiskt ansvar för de obalanser som aggregeringen orsakar genom en ekonomisk kompensationsmekanism (modell 2). Svenska kraftnäts bedömning är att det är svårt att utvärdera den då den dels ställer krav på vidare utredning avseende kompensationsmekanism och referensprofil, dels inte i rapporten beskrivs i detalj

Rapportens förslag om uppdrag att utforma modell

I rapporten föreslås att Svenska kraftnät ges i uppdrag ”att göra de ytterligare förändringar som behövs för att möjliggöra en balansansvarsmodell med flera balansansvariga kopplade till samma uttags- eller inmatningspunkt”. Svenska kraftnät delar Energimarknadsinspektionens uppfattning om att det föreligger ett behov om ytterligare utredning avseende implementering av de föreslagna modellerna. Däremot anser Svenska kraftnät att uppdragets direktiv är väl definierade och önskar än mer generell uppdragsbeskrivning av skäl som beskrivs nedan.

Vilket framgår under ovanstående avsnitt Rapportens förslag på modeller för aggregatorer anser Svenska kraftnät att denna modell inte är lämplig för balansmarknaden.

Utöver det föreslås att till Svenska kraftnät ge i uppdrag att föreslå en eller flera balansansvarsmodeller med ekonomisk kompensation. I uppdragsbeskrivningen anges att en sådan ska göras inom en specificerad utredningsomfattning. Svenska kraftnät anser att uppdraget måste ges under öppnare förutsättningar, till exempel att en metod med referensprofil ska användas då det kan finnas andra metoder för att fastställa uppkomna obalanser för anläggningar där det inte går att verifiera aktiverad energi.

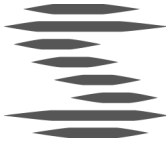
Vidare föreslås i rapporten att uppdraget till Svenska kraftnät ska ingå att utreda hur fördelningen av kompensation ska ske till de påverkade balansansvariga. Svenska kraftnät anser att det i uppdragslydelsen inte ska anges att kompensation ska ges till balansansvariga utan föreslår att det i uppdragslydelsen framgår att Svenska kraftnät ska utreda behovet av en kompensationsmodell och, om behov föreligger, hur fördelningen ska ske till de aktörer som påverkas.

Rapportens förslag till författningsförändringar

Svenska kraftnät anser att Energimarknadsinspektionens förslag bryter den struktur som elmarknaden idag är uppbyggd efter på ett negativt sätt. Om Energimarknadsinspektionens förslag, om exempelvis balanspunkt, genomförs kommer det att få konsekvenser till exempel för utformningen av Elmarknadshubben som Svenska kraftnät har uppdrag att genomföra. Elmarknadshubben har inte designats för att införa en informationsstruktur som "balanspunkt" skulle innebära och eftersom det nya begreppet inte är nödvändiga för att åstadkomma den bakomliggande funktionalitet som Energimarknadsinspektionen vill genomföra enligt rapporten så föreslår Svenska kraftnät en modifiering av författningsförslagen kopplat till balanspunkt.

En avgörande aspekt i sammanhanget är också att rapporten inkluderar mätning inom icke koncessionspliktiga nät (IKN). För mätning och rapportering för IKN har både Nätkoncessionsutredningen och utredningen om att införa elmarknadsdirektivet om ren energi förordat att en särskild utredning bör göras som behandlar mätning inom IKN. Svenska kraftnät har i remissvar välkomnat att en sådan utredning kommer tillstånd eftersom den är grundläggande för att på ett adekvat sätt avräkna resurser inom IKN. En sådan utredning har ännu inte initierats vilket gör att Energimarknadsinspektionens nuvarande förslag inte tar ett helhetsgrepp om mätningsfrågorna. Att i en sådan situation införa tvingande regler i lagstiftningen som ändrar informationsstrukturen på elmarknaden är högst olämpligt.

I författningsförslagen och återkommande i rapporten används begreppet efterfrågefleksibilitet. Svenska kraftnät tolkar det som att endast förbrukning

omfattas av definitionen och önskar ett allmännare begrepp som även omfattar produktion, förslagsvis flexibilitetsresurs.

Mot ovanstående bakgrund har Svenska kraftnät i bilaga föreslagit omfattande justering av Energimarknadsinspektionens författningsförändringar av ellagen för att illustrera hur regelverket skulle kunna utformas för att uppnå det som Energimarknadsinspektionen vill åstadkomma fast inom en informationsstruktur som inte avviker från dagens, men inkluderar IKN.

Energimarknadsinspektionens förslag enligt 9 kap 3 och 4 § ellagen är i nuläget för tidiga att införa på grund av den utveckling som för närvarande sker av flexibilitetsmarknader och rollen BSP vilket redogörs för i föregående avsnitt.

I Svenska kraftnäts förslag görs även vissa tydliggöranden i enlighet medförslaget till Elmarknadslag¹¹ samt beaktar lämnade remissvar berörande ellagen för att få en god grund att bygga den framtida elmarknaden på.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Lotta Medelius-Bredhe efter föredragning av Mats Elmér och Lars Munter. Vid ärendets slutliga handläggning har även Jenny Lagerqvist samt Björn Forsberg deltagit.

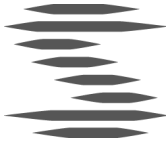
Sundbyberg, dag som ovan

Lotta Medelius-Bredhe

Mats Elmér

---

¹¹ förslag till Elmarknadslag Ds 2017:44

Bilaga

Författningsförslag

Förslag till lag om ändring i ellagen (1997:857)
Härigenom föreskrivs i fråga om ellagen (1997:857)

Nuvarande lydelse

*Energimarknadsinspektionens
föreslagna lydelse*

Svenska kraftnäts förslag till lydelse

1 kap. Inledande bestämmelser

6 a §

Med balanspunkt avses den punkt där, enligt avtal med en elleverantör eller en aggregator, en elanvändare tar ut el för förbrukning eller en producent matar in el från produktion.

Införs inte

Kommentar;

Begreppet Balanspunkt bör inte införas. Justering av definitioner av nuvarande mätpunkter räcker för att skapa det som Energimarknadsinspektionen vill lösa med balanspunkt (sen nedan)

6 b §

Med efterfrågefleksibilitet avses förändringar i belastningen i fråga om el från slutkunder, jämfört med deras normala eller nuvarande konsumtionsmönster, som svar på marknadssignaler, inbegripet som svar på tidsvarierande elpriser eller ekonomiska incitament, eller som svar på antagandet av slutkundens bud om att sälja efterfrågeminskning eller efterfrågeökning till ett visst pris på organiserade marknader, enskilt eller genom aggregering.

Med efterfrågefleksibilitet avses ändring av förbrukningen i en elanläggning jämfört med anläggningens normala eller befintliga förbrukningsmönster, som svar på marknadssignaler, såsom tidsvarierande elpriser eller nättariffer samt genom ekonomiska incitament, vid minskning eller ökning av förbrukning efter avrop på organiserade marknader

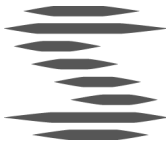
Kommentar:

Svenska kraftnät ställer sig frågande vad syftet med definitionen på efterfrågefleksibilitet avser att lösa. Begreppet flexibilitetsresurs är allmännare och kan både användas för förbrukning och produktion.

Aggregator: aktör som genom avtal med kunder kan aktivera flexibilitetsresurser inom kundernas elanläggningar och samlat (aggregerat) erbjuda flexibilitetsresurserna till relevanta marknader och systemansvariga

Kommentar

Svenska kraftnäts uppfattning är att det behövs en beskrivning vad en aggregator har för unik roll på elmarknaden som skiljer sig mot andra roller. Detta krävs för att kunna göra en entydig informationsmodell

Nätföretag: den som bedriver nätverksamhet. Det finns två huvudtyper av nätföretag; innehavare av nät med nätkoncession (nätkoncessionshavare) och innehavare av nät utan nätkoncession (IKN-innehavare)

Kommentar

Det är viktigt att klargöra att de bägge typerna av nätföretag finns så att regelverk kan riktas specifikt till en av kategorierna. Konsekvensen blir annars att skillnader emellan nätföretagstyperna inte kan utskiljas i lagstiftningen.

Fastkraftavtal: avtal om att under en angiven tid leverera en fastställd mängd el.

Kommentar

Fastkraftavtal, nätföretag är definierad i förslag till Elmarknadslag Ds 2017:44

Mätpunkt: den punkt på elnätet där energiöverföringen mäts. Det finns två huvudtyper av mätpunkter, gränspunkter och leveranspunkter.

Gränspunkt: Den mätpunkt där överföringen mellan två nät mäts.

Leveranspunkt: Samlingsnamn för mätpunktstyperna inmatningspunkt och uttagspunkt.

Inmatningspunkt: den mätpunkt på elnätet där en elproducent, enligt avtal med en elleverantör, kan mata in el från en produktionsanläggning.

Uttagspunkt: den mätpunkt på elnätet där en elanvändare enligt avtal med en elleverantör kan ta ut el för förbrukning till en förbrukningsanläggning.

Kommentarer

Det viktiga är att en mätpunkt inte enbart kan etableras på det koncessionspliktiga nätet utan också inom ett icke koncessionspliktigt nät (IKN).

Leveranspunkter är omdefinierade till att vara mätpunkter där elleverantörer levererar eller tar emot el. Genom den omdefinitionen möjliggör det att leveranspunkter kan finnas inom IKN.

Abonnemangspunkt: den mätpunkt på elnätet där ett nätkoncessionshavare tar ut nätavgifter från en anläggningsägare. Både gräns- och leveranspunkter kan vara abonnemangspunkter.

Kommentarer

Det som skiljer mätpunkter mellan det koncessionspliktiga nätet och IKN är att på det koncessionspliktiga nätet är mätpunkterna debiteringsgrundande för nätkoncessionshavarens nätavgifter, dvs en abonnemangspunkt.

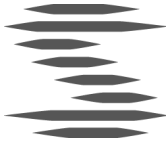
11 § Lågspänningsnät; ett elnät med nominell spänning upp till och med 1 000 volt växelspanning eller upp till och med 1 500 volt likspanning.

12 § Högspänningsnät; ett elnät med nominell spänning över 1 000 volt växelspanning eller över 1 500 volt likspanning.

Kommentar

Energimarknadsinspektionen har i rapporten Ny modell för elmarknaden (Ei R2017:05) föreslagit 11§ och 12§

*Nuvarande lydelse**Energimarknadsinspektionens
föreslagna lydelse**Svenska kraftnäts kommentar och/eller förslag till
lydelse***3 kap. Nätverksamhet m.m.****Skyldighet att mäta och beräkna överförd el**

10 §§

Den som har nätkoncession är skyldig att utföra mätning av mängden överförd el och dess fördelning över tiden.

Inget förslag

Den som har nätkoncession är skyldig att utföra mätning, beräkning och rapportering av mängden överförd el och dess fördelning över tiden i abonnemangspunkter på nätkoncessionshavaren nät

Texten om schablonavräkning flyttas till mätningförfordningen

Om en elanvändare har ett säkringsabonnemang om högst 63 ampere ska nätkoncessionshavaren i stället dels preliminärt beräkna mängden överförd el och dess fördelning över tiden (preliminär schablonberäkning), dels slutligt mäta mängden överförd el och beräkna dess fördelning över tiden (slutlig schablonberäkning). Detta gäller inte en elanvändare som begärt att mängden överförd el och dess fördelning över tiden ska mätas.

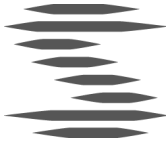
Kommentar

Nätkoncessionshavarnas ansvar begränsas till det egna nätet och där ellagen reglerar hur nätkoncessionshavaren har rätt att ta ut en nätavgift
Detaljer om mätning och beräkning regleras förslagsvis i förordning (1999:716) om mätning, beräkning och rapportering av överförd el

Om en leveranspunkt är belägen inom ett icke koncessionspliktigt nät (IKN) ansvarar IKN-innehavaren eller dennes ombud för att utföra mätning och rapportering av mängden överförd el och dess fördelning över tiden och rapportera mätvärden till nätkoncessionshavaren.

Kommentar

Leveranspunkter är omdefinierade till att vara mätpunkter där elleverantörer levererar eller tar emot el. Genom den omdefinitionen möjliggör det att leveranspunkter kan finnas inom IKN.
Genom att reglera att det är IKN-innehavaren eller dennes ombud som är ansvarig för mätning av leveranspunkter inom IKN säkerställs att en aktör som har avtalet med kunden om elleverans / mottagning av el inom IKN får tillgång till mätvärden. Denna aktör kan vara en aggregator som förmedlar systemtjänster från resurser inom IKN och har incitament att agera som kundens ombud för mätning för att kunna nyttiggöra tjänsterna som kunden disponerar

Om balansansvaret för den överförda elen som avses i första stycket är fördelat på flera balansansvariga enligt 8 kap. 4 §, ansvarar respektive elleverantör eller aggregator som kunden har avtal med för att sin del av överföringen av el även mäts i den balanspunkt där elleverantörens eller aggregatorns balansansvariga har balansansvar. Elleverantören eller aggregatorm ska i dessa fall rapportera resultatet av dessa mätningar till nätkoncessionshavaren

Införs inte

Kommentar

Som förklarats i detta remissvar kan inte balansansvariga för ett mätvärde delas på flera balansansvariga. Det är lämpligare att IKN-innehavaren görs ansvarig för mätning och rapportering eftersom kunden som har en flexibilitetsresurs mycket väl kan välja en annan aggregator. Ansvaret att rapportera mätvärdet från en mät punkt inom IKN ska då inte behöva bytas till annan aggregator, vilket Energimarknadsinspektionens förslag innebär.

Bestämmelserna i tredje stycket gäller inte om balanspunkten är densamma som den punkt där nätkoncessionshavaren utför mätning enligt första stycket. I detta fall ska mätning av överförd el i balanspunkten ske genom att nätkoncessionshavaren räknar av mängden överförd el i övriga balanspunkter från mängden överförd el i den punkt där mängden överförd el och dess fördelning över tiden ska mätas av nätkoncessionshavaren

Nätkoncessionshavaren är skyldig att räkna av mängden överförd el i en leveranspunkt som är belägen inom ett icke koncessionspliktigt nät från IKN-nätets abonnemangspunkt på det koncessionspliktiga nätet för att fastställa resterande överförda elenergin för IKN-nätet.

Kommentar

Det är viktigt att behålla dagens struktur för elleveranser och att möjliggöra att leveranspunkter kan etableras inom IKN. Så länge som Elmarknashubben inte etablerats måste det vara nätkoncessionshavarna som avräknar energin från mätvärden inom IKN inom sina nätavräkningsområden för att utnyttja den kvalitetssäkring som sker där. Förutsatt att Elmarknashubben etableras kommer den kunna överta beräkningen av energin från nätkoncessionshavaren.

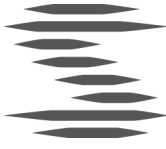
11 §

Kostnader för mätning och beräkning

En elanvändare som begär att elförbrukningen ska mätas på annat sätt än enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 10 b § ska av nätkoncessionshavaren debiteras merkostnaden för denna mätning och för rapporteringen av resultaten av dessa mätningar. Om mätningen av elanvändarens förbrukning kräver en annan mätutrustning än vid mätning enligt de nämnda föreskrifterna ska elanvändaren debiteras kostnaden för mätaren med tillhörande insamlingsutrustning och för dess installation i uttagspunkten

Inget förslag

Ersätts enligt nedan

Andra kostnader för mätning än de som nu nämnts får inte debiteras enskilda elanvändare. Trots det som sägs i första stycket får en elanvändare inte debiteras merkostnader för att den har

1. ingått ett avtal om leverans av el som förutsätter att mängden överförd el ska mätas per timme, eller
2. begärt att nätkoncessionshavaren ska lämna information som visar elanvändarens förbrukning per timme.

Andra kostnader för mätning än de som nu nämnts får inte av nätkoncessionshavaren debiteras enskilda elanvändare. Trots det som sägs i första stycket får en elanvändare inte debiteras merkostnader för att den har

1. ingått ett avtal om leverans av el som förutsätter att mängden överförd el ska mätas per timme, eller
2. begärt att nätkoncessionshavaren ska lämna information som visar elanvändarens förbrukning per timme.

Ersätts enligt nedan

En nätkoncessionshavares kostnader för mätning, beräkning och rapportering som sker i enlighet med ellagens författningar ska tas ut i nätavgifterna för de mätpunkter som enligt ellagen ska vara abonnemangspunkter

Kostnader för sådan mätning, beräkning och rapportering får inte separat tas ut av nätkoncessionshavarens kunder.

Kostnader för mätning, beräkning och rapportering till nätkoncessionshavaren från leveranspunkter inom IKN svarar IKN-nätägaren för

Kommentar

Mätning och nätavgifter på det koncessionspliktiga nätet regleras i ellagen och därigenom kommer kostnaden för mätningen att ingå i nätkoncessionshavarens kostnader och därmed vara berättigade att tas ut i nätavgiften om det inte i ellagen specificeras undantag att vissa mätningkostnader inte får tas ut.

Andra kostnader för mätning som inte regleras vara obligatoriska enl. ellagen har nätkoncessionshavaren rätt att ta betalt för, men det behöver inte explicit uttalas i ellagen.

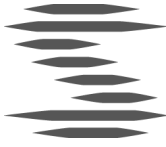
Tvister i frågor som avses i första eller andra stycket prövas av nätmyndigheten. En tvist prövas dock inte om det visas att ansökan om prövning kommit in till nätmyndigheten senare än två år efter det att nätkoncessionshavaren sänt ett skriftligt ställningstagande till berörd part under dennes senaste kända adress

Tvister i frågor som avser nätkoncessionshavarens mätning prövas av nätmyndigheten. En tvist prövas dock inte om det visas att ansökan om prövning kommit in till nätmyndigheten senare än två år efter det att nätkoncessionshavaren sänt ett skriftligt ställningstagande till berörd part under dennes senaste kända adress

12 §

En nätkoncessionshavare får inte ta ut någon särskild avgift för hanteringen av de mätvärden som en elleverantör eller en aggregator ansvarar för enligt 10 §.

En nätkoncessionshavare får inte ta ut någon särskild avgift för hanteringen av de mätvärden som en IKN innehavare ansvarar för enligt sista stycket 10 §. (enligt Svenska kraftnäts förslag)

8 kap. Övergripande systemansvar och balansansvar m.m.

Balansansvar

4 §

/Elleverantör

Det som enligt detta kapitel gäller för elleverantör ska tillämpas även i fråga om

1. elanvändare som köper el för leverans i en uttagspunkt uteslutande enligt fastkraftavtal,
2. den som annars handlar med el på fastkraftavtal, och
3. den som tar emot el från en elproducent i en inmatningspunkt.

Kommentar

Enligt förslag till Elmarknadslag Ds 2017:44

En elleverantör får bara leverera el i uttagspunkter där någon har åtagit sig det ekonomiska ansvaret för att det nationella elsystemet tillförs lika mycket el som tas ut i uttagspunkten (balansansvar). Med uttagspunkt avses den punkt där en elanvändare, enligt avtal med nätkoncessionshavaren, tar ut el för förbrukning.

En elleverantör får bara leverera eller ta emot el i balanspunkter där någon har åtagit sig det ekonomiska ansvaret för att det nationella elsystemet tillförs lika mycket el som tas ut i balanspunkten eller att lika mycket el tas ut från det nationella elsystemet som det tillförs i balanspunkten (balansansvar).

Krav på balansansvar

Leverans av el

En elleverantör som levererar el i en uttagspunkt eller för att täcka nätförluster ska se till att någon har åtagit sig balansansvaret. I annat fall får elleverantören inte leverera elen. En elanvändare som köper el för leverans i en uttagspunkt uteslutande enligt fastkraftavtal ska själv anses vara den som levererar el i uttagspunkten enligt första stycket.

Undantag från kravet på balansansvar

Bestämmelserna för leveranspunkter tillämpas inte under den tidsfrist som anges i 4e § första stycket

Handel på fastkraftavtal

En elleverantör som köper eller säljer el på fastkraftavtal ska se till att någon har åtagit sig balansansvaret. I annat fall får företaget inte handla med el på fastkraftavtal.

Inmatning av el

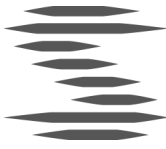
En elleverantör som tar emot el i en inmatningspunkt ska se till att någon har åtagit sig balansansvaret. I annat fall får elproducenten inte mata in elen.

Kommentar

Här har Svenska kraftnäts förslag för produktion modifierats till att det är elleverantören som ska se till att det finns en balansansvarig för inmatningspunkter

Avtal om balansansvar

Den som åtar sig balansansvar ska ingå avtal dels med den systemansvariga myndigheten, dels med den som utför balansavräkningen

Ett åtagande enligt första stycket ska göras genom avtal dels med den systemansvariga myndigheten, dels med den som utför avräkningen mellan de balansansvariga. Avtalet med den systemansvariga myndigheten ska innehålla ett åtagande att säkerställa balans mellan tillförsel och uttag av el. Avtalet med den som utför avräkningen mellan de balansansvariga ska innehålla villkoren för avräkningen

Första och andra styckena tillämpas inte under den tidsfrist som anges i 4 e § första stycket

Kommentar

De i förslag till Elmarknadslag Ds 2017:44 som har arbetats fram bör ligga till grund för justering av balansansvaret i ellagen. Som tidigare beskrivits så får man inga fördelar med att införa nya begrepp för leveranspunkt (balanspunkt). Snarare ger det motsatt effekt då det kommer komplicera strukturen på elmarknaden

Avtalet med den systemansvariga myndigheten ska innehålla ett åtagande att balansera förbrukning och försäljning av el med produktion och inköp av el. Avtalet med den som utför balansavräkningen ska innehålla villkoren för avräkningen. Villkoren i avtal enligt första och andra styckena ska vara objektiva och icke-diskriminerande.

En aggregator, som inte själv är balansansvarig i balanspunkten eller har ingått avtal med den balansansvariga i balanspunkten, får aktivera tjänster för efterfrågeflexibilitet i balanspunkten bara om någon har åtagit sig det ekonomiska ansvaret för de obalanser som aktiveringen medför. För ett sådant åtagande är andra stycket tillämpligt

Dessa villkor behövs inte då de täcks av ovanstående förslag till reglering

Kommentar

Alla flexibilitetstjänster måste ingå d.v.s. även produktion

Svenska kraftnät har avvikande åsikter på vilket sätt flexibilitetstjänster/balanseringsprodukter ska hanteras med avseende på balansansvaret

4 c §

När den systemansvariga myndigheten får kännedom om att ett avtal enligt 4 § andra stycket ska upphöra att gälla, ska myndigheten utan dröjsmål underrätta de nätkoncessionshavare på vars ledningsnät de uttagpunkter är belägna där balansansvaret kommer att upphöra att gälla.

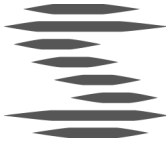
Nätkoncessionshavarna ska utan dröjsmål underrätta berörda elleverantörer.

När den systemansvariga myndigheten får kännedom om att ett avtal enligt 4 § andra stycket ska upphöra att gälla, ska myndigheten utan dröjsmål underrätta de nätkoncessionshavare på vars ledningsnät de balanspunkter är belägna där balansansvaret kommer att upphöra att gälla.

Nätkoncessionshavarna ska utan dröjsmål underrätta berörda elleverantörer.

När den systemansvariga myndigheten får kännedom om att ett avtal enligt 4 § andra stycket ska upphöra att gälla, ska myndigheten utan dröjsmål underrätta de nätkoncessionshavare som enligt 10 § ansvarar för mätning och beräkning av leveranspunkter där balansansvaret kommer att upphöra att gälla.

Nätkoncessionshavarna ska utan dröjsmål underrätta berörda elleverantörer.

När någon, som i ett avtal med en elleverantör har åtagit sig balansansvaret i de uttagspunkter där elleverantören levererar el, får kännedom om att detta avtal ska upphöra att gälla, ska den balansansvarige utan dröjsmål underrätta den systemansvariga myndigheten och de nätkoncessionshavare på vars ledningsnät de uttagspunkter är belägna där balansansvaret kommer att upphöra att gälla. Nätkoncessionshavarna ska utan dröjsmål underrätta elleverantören.

När någon, som i ett avtal med en elleverantör har åtagit sig balansansvaret i de balanspunkter där elleverantören levererar eller tar emot el, får kännedom om att detta avtal ska upphöra att gälla, ska den balansansvarige utan dröjsmål underrätta den systemansvariga myndigheten och de nätkoncessionshavare på vars ledningsnät de balanspunkter är belägna där balansansvaret kommer att upphöra att gälla. Nätkoncessionshavarna ska utan dröjsmål underrätta elleverantören.

När någon, som i ett avtal med en elleverantör har åtagit sig balansansvaret i de leveranspunkter där elleverantören levererar eller tar emot el, får kännedom om att detta avtal ska upphöra att gälla, ska den balansansvarige utan dröjsmål underrätta den systemansvariga myndigheten och de nätkoncessionshavare på vars ledningsnät de balanspunkter är belägna där balansansvaret kommer att upphöra att gälla. Nätkoncessionshavarna ska utan dröjsmål underrätta elleverantören.

Om en balanspunkt inte är direkt belägen på ett nät som används med stöd av nätkoncession, avses med nätkoncessionshavare i första och andra styckena den nätkoncessionshavare på vars nät den uttagspunkt eller den inmatningspunkt är belägen där överföringen av el till eller från balanspunkten även mäts av nätkoncessionshavaren.

Behövs inte eftersom första stycket är omformulerat.

Kommentar

Alla leveranspunkter oavsett om de finns på det koncessionspliktiga nätet eller inom IKN enl. Svenska kraftnäts förslag ska betraktas som leveranspunkter således gör det ingen skillnad i hantering enligt tidigare beskrivning

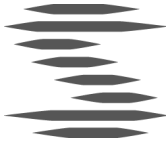
Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela närmare föreskrifter om underrättelseskyldigheterna i första och andra styckena.

4 d §

En elleverantör får ingå avtal om leverans av el i en viss uttagspunkt endast med den elanvändare som enligt avtal med nätkoncessionshavaren har rätt att ta ut el i den uttagspunkten.

En elleverantör får ingå avtal om leverans eller mottagande av el i en viss balanspunkt endast med den som enligt avtal med nätkoncessionshavaren har rätt att ta ut el i den uttagspunkt eller mata in el i den inmatningspunkt där överföringen av el till eller från balanspunkten mäts av nätkoncessionshavaren.

En elleverantör får ingå avtal om leverans eller mottagande av el i en viss leveranspunkt endast med den som enligt avtal med nätkoncessionshavaren har rätt att ta ut el i den abonnemangspunkt som leveranspunkten tillhör och där överföringen av el till eller från leveranspunkten enl. 10 § avräknas av nätkoncessionshavaren.

4 f §

En elleverantör som under tidsfristen återställer sitt balansansvar ska underrätta berörda nätkoncessionshavare om vem som har åtagit sig balansansvaret i de uttagspunkter där elleverantören levererar el. En sådan underrättelse ska ha mottagits av nätkoncessionshavaren innan tidsfristen har löpt ut.

Ett balansansvar som en ny balansansvarig åtagit sig gäller, trots det som anges i 9 §, från och med dagen efter det att berörd nätkoncessionshavare mottagit underrättelsen från elleverantören

Om nätkoncessionshavaren inte har mottagit en underrättelse från elleverantören om vem som är ny balansansvarig i berörda uttagspunkter innan tidsfristen har löpt ut, ska nätkoncessionshavaren dagen efter fristens utgång anvisa berörda elanvändare en elleverantör. Denne ska gentemot nätkoncessionshavaren ha åtagit sig att leverera el till elanvändare som saknar elleverantör. Ett balansansvar som en ny balansansvarig åtagit sig gäller, trots det som anges i 9 §, från och med dagen för anvisningen.

Nätkoncessionshavaren ska utan dröjsmål underrätta elanvändarna om vilken elleverantör som har anvisats och om ellagens bestämmelser om byte av elleverantör. Den anvisade elleverantören ska utan dröjsmål underrätta elanvändarna om de villkor för leveransen som elleverantören tillämpar.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, nätmyndigheten meddelar närmare föreskrifter om de underrättelser som anges i första och fjärde styckena

En elleverantör som under tidsfristen återställer sitt balansansvar ska underrätta berörda nätkoncessionshavare om vem som har åtagit sig balansansvaret i de balanspunkter där elleverantören levererar eller tar emot el. En sådan underrättelse ska ha mottagits av nätkoncessionshavaren innan tidsfristen har löpt ut.

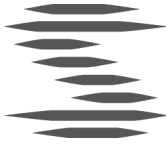
Om nätkoncessionshavaren inte har mottagit en underrättelse från elleverantören om vem som är ny balansansvarig i berörda balanspunkter innan tidsfristen har löpt ut, ska nätkoncessionshavaren dagen efter fristens utgång anvisa berörda elanvändare och producenter en elleverantör. Denne ska gentemot nätkoncessionshavaren ha åtagit sig att leverera el till elanvändare eller ta emot el från producenter som saknar elleverantör. Ett balansansvar som en ny balansansvarig åtagit sig gäller, trots det som anges i 9 §, från och med dagen för anvisningen.

Nätkoncessionshavaren ska utan dröjsmål underrätta elanvändarna och producenter om vilken elleverantör som har anvisats och om ellagens bestämmelser om byte av elleverantör. Den anvisade elleverantören ska utan dröjsmål underrätta elanvändarna och producenter om de villkor för leveransen eller mottagandet som elleverantören tillämpar.

En elleverantör som under tidsfristen återställer sitt balansansvar ska underrätta berörda nätkoncessionshavare om vem som har åtagit sig balansansvaret i de leveranspunkter där elleverantören levererar eller tar emot el. En sådan underrättelse ska ha mottagits av nätkoncessionshavaren innan tidsfristen har löpt ut.

Om nätkoncessionshavaren inte har mottagit en underrättelse från elleverantören om vem som är ny balansansvarig i berörda leveranspunkter innan tidsfristen har löpt ut, ska nätkoncessionshavaren dagen efter fristens utgång anvisa berörda elanvändare och elproducenter en elleverantör. Denne ska gentemot nätkoncessionshavaren ha åtagit sig att leverera el till elanvändare eller ta emot el från producenter som saknar elleverantör. Ett balansansvar som en ny balansansvarig åtagit sig gäller, trots det som anges i 9 §, från och med dagen för anvisningen.

Enligt Energimarknadsinspektionens förslag.

4 g §

Om en elleverantör inte äger återställa balansansvaret enligt 4 e § eller om en sådan tidsfrist som avses där upphör att löpa enligt 4 e § fjärde stycket, ska nätkoncessionshavaren så snart som möjligt anvisa berörda elanvändare en elleverantör, som gentemot nätkoncessionshavaren har åtagit sig att leverera el till elanvändare som saknar elleverantör. Den nye balansansvariges balansansvar gäller, trots det som anges i 9 §, från och med dagen för anvisningen.

Om en elleverantör inte äger återställa balansansvaret enligt 4 e § eller om en sådan tidsfrist som avses där upphör att löpa enligt 4 e § fjärde stycket, ska nätkoncessionshavaren så snart som möjligt anvisa berörda elanvändare och producenter en elleverantör, som gentemot nätkoncessionshavaren har åtagit sig att leverera el till elanvändare eller ta emot el från producenter som saknar elleverantör. Den nye balansansvariges balansansvar gäller, trots det som anges i 9 §, från och med dagen för anvisningen.

Om en elleverantör inte äger återställa balansansvaret enligt 4 e § eller om en sådan tidsfrist som avses där upphör att löpa enligt 4 e § fjärde stycket, ska nätkoncessionshavaren så snart som möjligt anvisa berörda elanvändare och elproducenter en elleverantör, som gentemot nätkoncessionshavaren har åtagit sig att leverera el till elanvändare eller ta emot el från elproducenter som saknar elleverantör. Den nye balansansvariges balansansvar gäller, trots det som anges i 9 §, från och med dagen för anvisningen.

5 a §

En elleverantör som levererar el till en elanvändare som har rätt till skattereduktion för mikroproduktion av förnybar el enligt 67 kap. inkomstskattelagen (1999:1229) är skyldig att ta emot den el som matas in från elanvändarens produktionsanläggning.

Första stycket gäller inte om elanvändaren har ingått avtal med någon annan om att ta emot elen. Lag (2014:1467).

En elleverantör som levererar el till förbrukning i en leveranspunkt där det även finns elproduktion är skyldigt att på skäligen villkor ta emot elproduktionen.

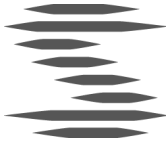
Första stycket gäller inte om kunden har ingått avtal med någon annan om att ta emot elen.

7 §

En elleverantör som avser att under en angiven tid leverera en fastställd mängd el till en elanvändare skall anmäla detta till den elleverantör som enligt 5 § första stycket är leveransskyldig i elanvändarens uttagpunkt och till den som har åtagit sig balansansvaret i uttagpunkten.

En elleverantör som levererar el till en elanvändare eller tar emot el från en producent enligt ett fastkraftavtal ska anmäla den planerade fastkraftleveransen till den elleverantör som enligt 2 § första stycket är leveransskyldig i den leveranspunkt som elanvändare eller elproducenten anger samt till den som har åtagit sig balansansvaret i leveranspunkten. Den leveranskyldige elleverantören är skyldig att avräkna fastkraftleveransen från den uppmätta energin i leveranspunkten.

9 kap. Bestämmelser om aggregatorer, elleverantörer och elanvändare

Aggregering

1 §

Energimarknadsinspektionens tidigare förslag

Med aggregering avses en sammanslagning av flera kundlaster eller producerad el för försäljning, inköp eller auktionering på elmarknader

Med aggregator avses en fysisk eller juridisk person som tillhandahåller tjänster för aggregering.

En oberoende aggregator är en fysisk eller juridisk person som tillhandahåller tjänster för aggregering och som inte är ansluten till elanvändarens elleverantör.

Energimarknadsinspektionens förslag

Med aggregering avses en sammanslagning av flera kundlaster eller producerad el för försäljning, anskaffning eller auktionering på elmarknader.

Svenska kraftnäts förslag

Med aggregering avses att samla resurser från flera anläggningar med förbrukning eller produktion för handel med elenergi eller eleffekt till elmarknader eller systemansvariga.

Tas bort
Ersätts med definition på aggregator 1 kap.

2 §

En systemansvarig för överförings- eller distributionssystem, en elleverantör eller en balansansvarig får inte, utan sakliga skäl, hindra en aggregator från att utföra tjänster för aggregering.

En systemansvarig för överförings- eller distributionssystem får inte diskriminera aggregatorer vid anskaffande av stödtjänster.

En systemansvarig för överförings- eller distributionssystem, en elleverantör eller en balansansvarig får inte hindra en aggregator från att utföra tjänster för aggregering.

En systemansvarig för överförings- eller distributionssystem, en elleverantör eller en balansansvarig får inte hindra en aggregator från att utföra tjänster för aggregering av flexibilitetstjänster. Systemansvarig för överförings- eller distributionssystem får dock ställa tekniska krav som ska vara uppfyllda för att leverera tjänster till dem.

3 §

En aggregator får bara utföra tjänster för aggregering bakom en uttags- eller inmatningspunkt om denne har åtagit sig det ekonomiska ansvaret för de obalanser som aggregeringen orsakar.

Ett åtagande enligt första stycket kan göras genom avtal med den som har balansansvar i uttags- eller inmatningspunkten eller genom att aggregatorn själv är balansansvarig.

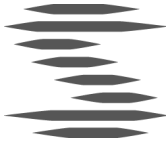
En aggregator får bara utföra tjänster för aggregering i en balanspunkt om aggregatorn har åtagit sig det ekonomiska ansvaret för de obalanser som aggregeringen orsakar.

Ett åtagande enligt första stycket kan göras genom att aggregatorn själv är balansansvarig eller genom att aggregatorn genom avtal delegerar sitt balansansvar till en balansansvarig efter eget val.

Införs inte nu.

Kommentar

Svenska kraftnäts arbetshypotes är att BSP inte ska behöva vara balansansvarig - det innebär att en aggregator som förmedlar reglerkraft inte behöver vara balansansvarig enl. 3§
Svenska kraftnät anser att det är för tidigt att införa 9 kap. 3 och 4 §§

4 §

Den som har balansansvar är, om det inte finns särskilda skäl, skyldig att ingå ett avtal enligt 3 § andra stycket med den aggregator som begär det.

En aggregator som genom aktivering av efterfrågeflexibilitet orsakar en direkt kostnad för en balansansvarig hos elanvändaren eller elproducenten är skyldig att ersätta kostnaden i den utsträckning och enligt den metod som framgår av avtalet med den systemansvariga myndigheten enligt 8 kap. 4 § andra stycket. Metoden ska omfatta ett system för hur kompensationen ska föras mellan parterna

Aggregatorn och den balansansvarige får inte ingå avtal enligt 3 § andra stycket förrän villkoren har godkänts av nätmyndigheten. Godkännande ska lämnas om villkoren i avtalen uppfyller kraven i tredje stycket.

Metoden för beräkning av ersättning enligt första stycket får beakta de fördelar som aggregatorn har gett den balansansvariga, dock högst med det belopp som de direkta kostnaderna för den balansansvariga uppgår till.

Villkoren i avtalen enligt 3 § andra stycket ska vara objektiva, icke-diskriminerande och sakligt grundade.

För beräkning av ersättning för kostnader enligt första stycket ska den systemansvariga myndigheten fastställa hur en referensprofil och ett pris ska bestämmas. Referensprofilen ska grundas på den antagna förbrukningen om ingen aktivering av flexibla resurser sker. Priset för obalansen ska beräknas utifrån ett eller flera faktiska priser på den relevanta marknaden.

Tvister om skyldigheten enligt första stycket prövas av nätmyndigheten.

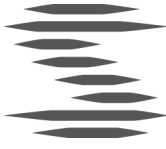
Den balansansvarige ska offentliggöra de villkor som de tillämpar i avtalen enligt 3 § andra stycket.

Regeringen, eller den myndighet som regeringen utser, får meddela föreskrifter om offentliggörande av villkor enligt femte stycket.

5 §

En aggregator får ingå avtal om tjänster för aggregering i en viss balanspunkt endast med den elanvändare som enligt avtal med nätkoncessionshavaren har rätt att ta ut el i den uttagpunkt eller mata in el i den inmatningspunkt där överföringen av el till eller från balanspunkten mäts av nätkoncessionshavaren.

En aggregator får ingå avtal om flexibilitetstjänster i en elanläggning med den elanvändare eller elproducent som enligt avtal med nätkoncessionshavaren som avräknar en abonnemangspunkt enligt 10§.

6 §

En elanvändare har rätt att ingå avtal om aggregering utan godkännande från tredje part.

En systemansvarig för överförings- eller distributionssystem, en elleverantör eller en balansansvarig får inte ta ut avgifter från elanvändare, ställa tekniska, administrativa eller andra krav med anledning av ett avtal enligt första stycket.

En elanvändare eller elproducent har rätt att ingå avtal om flexibilitetstjänster utan godkännande från tredje part.

Systemansvariga för överförings- eller distributionssystem, elleverantörer eller balansansvariga får inte ta ut avgifter från elanvändare eller elproducent med anledning av ett avtal enligt första stycket. Systemansvariga för överförings- och distributionssystem får ställa tekniska, administrativa eller andra krav som krävs för att flexibilitetstjänsten ska komma till nytta för den systemansvarige.

7 §

Bestämmelserna i 8–10 och 23–24 §§ är tillämpliga för aggregatorer och elanvändare med avtal med en aggregator.

Elanvändaren har på begäran och utan kostnad i samband med debitering enligt 26 § rätt till uppgifter av aggregatorn om levererad el, såld el eller utfallet av annan kombinerad tjänst eller uppdrag.

En aggregator som ingår ett eget avtal om leverans av el till balanspunkten är skyldig att informera kunden om att avtalet om aggregering även omfattar leverans av el till balanspunkten, samt uppgift om vilken elleverantör som levererar elen. Gentemot kunden har en aggregator samma ansvar som en elleverantör för den levererade elen.

Obsolet bestämmelse!
Ett företag som levererar elenergi är elleverantör, se definitioner.

Förslag till förordning om ändring i förordningen (1999:716) om mätning, beräkning och rapportering av överförd el

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Svenska kraftnäts förslag till lydelse

1 §

Med schablonberäkningsområde avses i denna förordning ett område där den samlade inmatningen och det samlade uttaget av el ska mätas och beräknas. Förordning (2016:352)

Inget förslag

Med nätavräkningsområde avses i denna förordning ett elektriskt sammanhängande elnät inom ett elområde där den samlade inmatningen och det samlade uttaget av el ska mätas i mätpunkter och beräknas
Mätpunkt: den punkt på elnätet där energioverföringen mäts. Det finns två huvudtyper av mätpunkter, gränspunkter och leveranspunkter.

Kommentar

Nätavräkningsområde är det begrepp som Svenska kraftnät använder som en generell term för alla typer av områden i balansavräkningen och som Energimarknadsinspektionen använder i mätningföreskrifterna

1 a §

Med inmatningspunkt avses i denna förordning den punkt där en elproduktionsanläggning för in el i
1. ett schablonberäkningsområde, eller
2. en ledning som omfattas av nätkoncession för linje.
Förordning (2018:1581).

Inget förslag

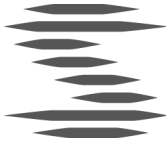
Med inmatningspunkt avses i denna förordning den mätpunkt där en elproducent, enligt avtal med en elleverantör, matar in el från en elproduktionsanläggning.

1 b §

Med uttagpunkt avses i denna förordning den punkt där en elanvändare tar ut el för förbrukning.

Med uttagpunkt avses i denna förordning den punkt där en elanvändare, *enligt avtal med en nätkoncessionshavare*, tar ut el för förbrukning.

Med uttagpunkt avses i denna förordning den mätpunkt där en elanvändare, *enligt avtal med en elleverantör*, tar ut el för förbrukning.

1 c §

Med gränspunkt avses i denna förordning den punkt där

1. olika schablonberäkningsområden ansluter till varandra,
2. ett schablonberäkningsområde ansluter till en ledning med nätkoncession för linje,
3. ledningsnät med nätkoncession för linje som har olika nättariffer ansluter till varandra, eller
4. nätkoncessionsområden eller ledningsnät med nätkoncession för linje som har olika nättariffer ansluter till varandra.

Inget förslag

Med gränspunkt avses i denna förordning den mätpunkt där olika nätavräkningsområden ansluter till varandra.

1 d §

Med förbrukningsprofil avses i denna förordning summan av

1. den totala mängd el som registreras per timme i schablonberäkningsområdet för sådan förbrukning i uttagspunkter vars mätvärden rapporteras månadsvis, och
2. nätförluster. Förordning (2016:352).

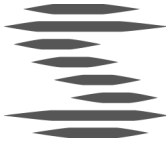
Inget förslag

Med förbrukningsprofil avses i denna förordning den förbrukning som utgörs av summan av

1. den totala mängd el i uttagspunkter inom ett nätavräkningsområde som mäts med en längre tidsperiod än den som tillämpas i balansavräkningen och
2. nätförluster

1 f §

Abonnemangspunkt: den mätpunkt på elnätet där nätkoncessionshavre tar ut nätavgifter från en anläggningsägare.

Allmänna bestämmelser

2 §

Denna förordning gäller bara vid mätning, beräkning och rapportering som en nätkoncessionshavare utför för någon annans räkning.

Denna förordning gäller vid mätning, beräkning och rapportering som en nätkoncessionshavare utför för någon annans räkning *samt den mätning och rapportering som en balansansvarig ansvarar för i en balanspunkt.*

Denna förordning gäller vid mätning, beräkning och rapportering enligt ellagen (1997:857) 3 kap. 10 och 10 a §§ som

1) en nätkoncessionshavare ska utföra i abonnemangspunkter inom nätkoncessionshavarens nätavräkningsområde *samt den beräkning och rapportering som avser leveranspunkter inom IKN-nät anslutna till nätavräkningsområdet och där en elleverantör ska leverera eller ta emot el i en leveranspunkt och där nätkoncessionshavaren ska beräkna och rapportera överför el i leveranspunkten*

2) en IKN innehavare ska utföra i leveranspunkter inom IKN-nätet

Mätning och beräkning enligt 3 kap. 10 § ellagen (1997:857) och rapportering enligt 3 kap. 10 a § samma lag ska utföras enligt denna förordning och i fråga om

Mätning och beräkning enligt 3 kap. 10 § ellagen (1997:857) och rapportering enligt 3 kap. 10 a § samma lag ska utföras enligt denna förordning och i fråga om

Kommentar

Genom att ha ett gemensamt begrepp abonnemangspunkt för mätpunkter där nätkoncessionshavarna tar ut nätavgiften på det koncessionspliktiga nätet kan dessa mätpunkter särskiljas från andra mätpunkter utan nättariff och möjliggöra att leveranspunkter används som ett begrepp för där inmatningspunkter resp. uttagspunkter finns inom IKN.

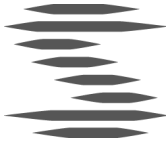
En sådan användning av begreppet leveranspunkt överensstämmer med hur Svenska kraftnät haft som utgångspunkt för utformningen av Elmarknadshubben

1. nätkoncession för område avse mätning, beräkning och rapportering av resultat inom nätkoncessionshavarens schablonberäkningsområde, och

2. nätkoncession för linje avse mätning och rapportering.

1. nätkoncession för område avse mätning, beräkning och rapportering av resultat inom nätkoncessionshavarens schablonberäkningsområde,
2. nätkoncession för linje avse mätning och rapportering, och
3. balanspunkt avse mätning och rapportering.

Energimarknadsinspektionens text införs inte - ingår i ovanstående text.

3 §

Affärsverket svenska kraftnät ska fastställa och offentliggöra schablonberäkningsområdena.

Ett schablonberäkningsområde
1. får bara omfatta ledningsnät som omfattas av nätkoncession för område och ledningar som organisatoriskt och tekniskt ingår i ett sådant nät, och
2. får inte innehålla elnät som innehas av olika nätkoncessionshavare.
Förordning (2016:352).

Affärsverket svenska kraftnät ska fastställa och offentliggöra nätavräkningsområdena.

Ett nätavräkningsområde får inte innehålla elnät som innehas av olika nätföretag, ligger inom olika elområden, samt omfattas av olika nättariffsystem

Ett nätavräkningsområde för ett koncessionspliktigt nät får bara omfatta:
1. ledningsnät som omfattas av områdeskoncession samt ledningar som organisatoriskt och tekniskt ingår i ett sådant nät, eller
2. ledningsnät som omfattas av linjekoncession och där områdeskoncession inte ingår

Ett nätavräkningsområde för ett icke koncessionspliktiga nät (IKN) får bara omfatta sådana IKN som i balansavräkningen ska utgöra egna enheter och där det inom IKN finns leveranspunkter

Kommentar

Idag finns nätavräkningsområden i balansavräkningen som utgörs av IKN. Dessa är nödvändiga för att det dels transiteras el via IKN som sammanbinder koncessionspliktiga nät och dels inom nätavräkningsområdet finns flexibilitetsresurser som avräknas separat i balansavräkningen (främst produktion)

Mätning

4 §

Mätning av överförd el *skall* ske i
1. inmatningspunkt,
2. uttagspunkt,
3. gränspunkt.

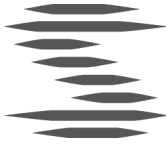
Mätning av överförd el *ska* av en nätkoncessionshavare ske i
1. inmatningspunkt,
2. uttagspunkt,
3. gränspunkt.

Mätning av överförd el *ska* av en nätkoncessionshavare ske i abonnemangspunkter på nätkoncessionshavarens nät och utgörs dels av
1. gränspunkter mot angränsande nätavräkningsområden eller IKN-nät och dels av
2. leveranspunkter direktanslutna till nätkoncessionshavarens nätavräkningsområde

Mätning av överförd el ska av IKN nätägaren ske i leveranspunkter inom IKN.

Kommentar

Genom den omdefinition som föreslås av Svenska kraftnät för leveranspunkter uppfylls möjligheten att etablera mätpunkter inom IKN med samma terminologi som idag används på det koncessionspliktiga nätet. En sådan användning av begreppet leveranspunkt överensstämmer med hur Svk haft som utgångspunkt för utformningen av Elmarknadshubben och möjliggör att använda begreppen inmatningspunkt och uttagspunkt även inom IKN.

Mätningen *skall* avse flödet i
1. inmatningspunkt,
2. uttagspunkt,
3. gränspunkt.

Mätningen *ska* avse flödet i
1. inmatningspunkt,
2. uttagspunkt,
3. gränspunkt.

Dessutom ska, av den elleverantör eller aggregator som kunden har avtal med i en balanspunkt, mätning av överförd el ske i balanspunkten, om balanspunkten inte är samma punkt som en uttagspunkt eller en inmatningspunkt. Mätningen ska avse flödet i balanspunkten.

Införs ej – ingår i Svenska kraftnäts förslag för ovanstående mätpunkter.

Kommentar

Energimarknadsinspektionens förslag att införa begreppet balanspunkt komplicerar informationsmodellen gentemot hur den används idag och föreslås att inte införas

5 §

Vid mätning i gränspunkt skall mätningen utföras av den nätkoncessionshavare vars nät har den högsta nätspänningen.

Om nätspänningen är densamma avgör nätmyndigheten vilken nätkoncessionshavare som skall utföra mätningen om nätkoncessionshavarna inte kan komma överens i frågan.

Nätmyndighetens beslut får inte överklagas

Vid mätning i en gränspunkt mellan två koncessionspliktiga nät skall mätningen utföras av den nätkoncessionshavare vars nät har den högsta nätspänningen.

Vid mätning i en gränspunkt mellan ett koncessionspliktigt nät och ett IKN skall mätningen utföras av nätkoncessionshavaren.

Om nätspänningen enligt det första stycket är densamma avgör nätmyndigheten vilken nätkoncessionshavare som skall utföra mätningen om nätkoncessionshavarna inte kan komma överens i frågan.

Nätmyndighetens beslut får inte överklagas.

Kommentar

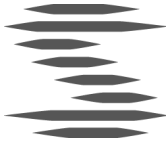
Ei har i rapporten Ren energi inom EU (Ei R2020:02) föreslagit att en ny kategori mätpunkt kallad för "byggnadsmätning" ska införas. Svenska kraftnät är starkt emot detta utan menar att den mätpunkten som motsvarar Energimarknadsinspektionens föreslagna "byggnadsmätning" i själva verket är dels en abonnemangspunkt och dels en gränspunkt mot IKN. Således behöver inte en ny kategori mätpunkt införas för att åstadkomma en avräkning av leveranser inom IKN

6 §

I en inmatningspunkt ska mätning avse överförd el under varje timme eller det kortare tidsintervall som elproducenten begär. Förordning (2016:352)

I en inmatningspunkt ska mätning avse överförd el per samma tidsperiod som balansavräkningen har

6 a §

I en uttagpunkt ska mätning som gäller en elanvändare som inte omfattas av 3 kap. 10 § andra stycket ellagen (1997:857) avse överförd el under varje timme eller det kortare tidsintervall som elanvändaren begär. Förordning (2016:352).

I en uttagpunkt vid högspänning samt vid lågspänning med en huvudsäkring större än 63 A ska mätning ske med den tidsperiod som balansavräkningen har.

6 c §

Om en elanvändare som omfattas av 3 kap. 10 § andra stycket ellagen (1997:857) begär en annan mätning i uttagpunkten än den som nätkoncessionshavaren tillämpar, ska nätkoncessionshavaren mäta i enlighet med elanvändarens begäran. Förordning (2016:352)

I en uttagpunkt vid lågspänning med en huvudsäkring om högst 63A som inte ingår i en förbrukningsprofil ska mätning avse överförd el med en tidsperiod om högst en månad, om inte elanvändaren begärt att mätningen ska ske med kortare tidsperiod.

6 e §

Mätning av överförd el i en balanspunkt ska ske med samma periodicitet som mätningen av överförd el i den uttagpunkt eller inmatningspunkt där överföringen av el till eller från balanspunkten mäts av nätkoncessionshavaren.

Mätning av överförd el i en leveranspunkt inom IKN ska ske med samma tidsperiod som gäller för balansavräkningen.

9 §

En nätkoncessionshavare ska rapportera resultaten av sina mätningar. Rapporterna ska visa mätresultaten för varje timme på dygnet och i fråga om

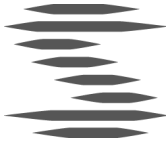
En innehavare av nätkoncession samt innehavare av IKN i vars nät det finns leveranspunkter ska rapportera resultaten av sina mätningar i leveranspunkterna. Rapporterna ska visa mätresultaten för varje tidsperiod som finns i balansavräkningen under dygnet och i fråga om

1. inmatningspunkt sändas till

a) den elproducent som matat in el i inmatningspunkten,
b) den elleverantör som tagit emot elen i inmatningspunkten,

a) den elproducent som matat in el i en balanspunkt som är densamma som inmatningspunkten,
b) den elleverantör som tagit emot elen i en balanspunkt som är densamma som inmatningspunkten,

Energimarknadsinspektionens förslag införs inte

Kommentar

Genom den omdefinition som föreslås av Svenska kraftnät för leveranspunkter uppfylls möjligheten att etablera mätpunkter inom IKN och därmed behövs inte begreppet balanspunkt

c) Affärsverket svenska kraftnät, om mätresultaten avser en produktionsanläggning som kan leverera en effekt om 1 megawatt eller mer, och d) kontoföringsmyndigheten för elcertifikat och ursprungsgarantier, om mätresultaten avser el som matas in från en produktionsanläggning som har rätt till tilldelning av elcertifikat enligt lagen (2011:1200) om elcertifikat eller som har rätt till tilldelning av ursprungsgarantier enligt lagen (2010:601) om ursprungsgarantier för el,

2. den samlade inmatade produktionen uppdelat per typ av elproduktion, elleverantör som tar emot elen och balansansvarig sändas till Affärsverket svenska kraftnät, om mätresultaten avser produktionsanläggningar som var och en levererar en effekt som understiger 1 megawatt,

3. uttagspunkt sändas till a) den berörda elanvändaren, och b) den elleverantör som levererat el i uttagspunkten,

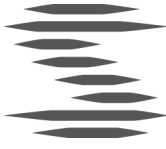
4. den samlade förbrukningen inom ett schablonberäkningsområde eller inom ett ledningsnät som omfattas av nätkoncession för linje uppdelad per typ av elanvändning, elleverantör och balansansvarig sändas till Affärsverket svenska kraftnät,

5. gränspunkt sändas till den som är nätkoncessionshavare för det angränsande nätet, och

6. samlade flöden i gränspunkter sändas till Affärsverket svenska kraftnät och avse gränspunkter a) mellan schablonberäkningsområden, b) mellan ett schablonberäkningsområde och ledningsnät som omfattas av nätkoncession för linje, och c) mellan ledningsnät med nätkoncession för linje

4. den samlade förbrukningen inom ett nätavräkningsområde uppdelad per typ av elanvändning, elleverantör och balansansvarig sändas till Affärsverket svenska kraftnät,

6. samlade flöden i gränspunkter mellan nätavräkningsområden sändas till Affärsverket svenska kraftnät.

9 b §

En elleverantör eller aggregator, som enligt 4 § tredje stycket ska utföra mätning i en balanspunkt, ska rapportera resultaten av sina mätningar i sina balanspunkter. Rapporterna ska visa mätresultaten för varje timme på dygnet och sändas till

- den elproducent som matat in el i balanspunkten,
- den elanvändaren som tagit ut el i balanspunkten, och
- den nätkoncessionshavare i vilkens inmatningspunkt eller uttagspunkt som flödet i balanspunkten också mäts.

Rapporteringen ska för inmatad el innehålla uppgift om vilken typ av elproduktion som inmatningen avser.

Energimarknadsinspektionens förslag införs inte – ingår i 9 §.

Kommentar

Genom att IKN innehavare likställs med nätföretag är det lämpligt att denne ansvarar för mätning och rapportering. Det är kunden dvs IKN-innehavaren som en aggregator avtalar in flexibilitetstjänster så i praktiken kan aggregatorn vara den som ombud för kunden sköter mätning och rapportering

Framtagning av förbrukningsprofil och andelstal

11 §

För varje schablonberäkningsområde ska nätkoncessionshavaren ta fram förbrukningsprofiler som

- grundas på de uppgifter som rapporterats enligt 9 § 1 a-c, 2, 4 och 6, och
- rapporteras till Affärsverket svenska kraftnät samtidigt med rapporteringen av mätresultaten enligt 9 §.

Förordning (2016:352)

För varje nätavräkningsområde där mätning finns enligt 6 c och där mätvärden inte registreras med samma tidsperiod som balansavräkningen ska nätkoncessionshavaren beräkna en förbrukningsprofil för nätavräkningsområde som

- grundas på de uppgifter som rapporterats enligt 9 § 1 a-c, 2, 4 och 6, och
- rapporteras till Affärsverket svenska kraftnät samtidigt med rapporteringen av mätresultaten enligt 9 §

11 §

För varje elleverantör och balansansvarig inom ett schablonberäkningsområde ska nätkoncessionshavaren en gång per månad

1. ta fram ett preliminärt andelstal av förbrukningsprofilen för nästkommande kalendermånad och grunda andelstalsberäkningen på sådana mätresultat som anges i 16 § och avser motsvarande kalendermånad föregående år, om inte någon annan beräkningsgrund är mer rättvisande, och
2. ta fram ett slutligt andelstal av förbrukningsprofilen för föregående kalendermånad baserat på den mängd el som enligt 16 § uppmätts den kalendermånaden. Förordning (2016:352).

Nätkoncessionshavaren ska en gång per månad för varje elleverantör och balansansvarig inom ett nätavräkningsområde ta fram andelstal av förbrukningsprofilen med:

1. ett preliminärt andelstal för nästkommande kalendermånad och beräknas från sådana mätresultat som anges i 16 § och avser motsvarande kalendermånad föregående år, om inte någon annan beräkningsgrund är mer rättvisande, och
2. ett slutligt andelstal för föregående kalendermånad baserat på den mängd el som enligt 16 § uppmätts den kalendermånaden.